

CRNA GORA
VLADA CRNE GORE
Uprava za gazdovanje šumama i lovištima
- Inspekcija za šumarstvo i lovstvo -

**PLAN I PROGRAM RADA INSPEKCIJE ZA ŠUMARSTVO I LOVSTVO
ZA 2025. GODINU**

I Uvod

Plan i program rada Inspekcije za šumarstvo i lovstvo za 2025. godinu, sačinjen je na osnovu propisa koji uređuju oblast šumarstva i lovstva a u kojima nadzor vrši Inspekcija za šumarstvo i lovstvo, kao i na osnovu dosadašnjih iskustava u nadzoru i procjene stanja na terenu. Pošlo se od potrebe da se nadzorom obuhvate svi propisi iz nadležnosti Inspekcija za šumarstvo i lovstvo, kao i svi subjekti koji su sa aspekta djelatnosti koju vrše, pod nadzorom ove inspekcije. Svrha djelovanja inspekcije za šumarstvo i lovstvo je efikasan nadzor sa ciljem sveobuhvatne zaštite i uzgoja šuma kao i zaštite korišćenja divljači i lovstva.

Plan rada je sačinjen na osnovu profesionalnog iskustva i ličnog poznavanja materije od strane inspektora za šumarstvo i lovstvo.

Program sadrži propisane nadležnosti, aktivnosti i potrebne uslove za njegovu efikasnu realizaciju.

II Kadrovski kapaciteti

Za ostvarivanje uloge inspekcije za šumarstvo i lovstvo u skladu sa ovim programom, potrebno je usavršavati uslove u pogledu zakonodavnog okvira, organizacije i kadrovskog kapaciteta, kao i opremljenosti inspekcije za šumarstvo i lovstvo. U inspekciji za šumarstvo i lovstvo, sistematizovana su radna mjesta za 13 inspektora, od kojih su popunjena 12, uključujući i glavnog inspektora. Od ukupnog broja zaposlenih inspektora, 4 su sa mjestom rada u Podgorici (Zeta, Tuzi, Danilovgrad, Cetinje, Budva, Ulcinj, Bar, Kotor, Tivat, Herceg Novi), dok su ostali raspoređeni u drugim gradovima: Kolašin i Mojkovac 1, Nikšić i Plužine 1, Šavnik i Žabljak 1, Bijelo Polje 1, Plav (Andrijevića i Gusinje) 1, Rožaje 1, Pljevlja 1, Berane (Petnjica) 1.

III Nadležnosti

Inspekcija za šumarstvo i lovstvo vrši inspeksijski nadzor u oblasti šumarstva i lovstva sa stanovišta uzgoja, zaštite i korišćenja šuma (od šumskog sjemena i sadnog materijala do primarne prerade drveta) bez obzira na vlasništvo i namjenu, te uzgoja, zaštite korišćenja divljači i lovstva.

Plan inspeksijskog nadzora zasniva se na utvrđenom stanju na osnovu zakona i propisa koji uređuju inspeksijski nadzor, kao i na osnovu sledećih materijalnih zakona:

- Zakon o šumama i prateća podzakonska akta;
- Zakon o divljači i lovstvu i prateća podzakonska akta;
- Zakon o reproduktivnom materijalu šumskog drveća;
- Zakon o nacionalnim parkovima (u dijelu koji se odnosi na šume), kao i nad primjenom velikog broja podzakonskih akata koja uređuju ovu oblast.

Plan je sačinjen na osnovu zakonom propisanog sadržaja, potreba sprovođenja određenih vrsta kontrole, i na osnovu dosadašnjih iskustava u sprovođenju inspekcijskih nadzora po oblastima iz nadležnosti inspekcije za šumarstvo i lovstvo.

Ciljevi kojima inspekcija za šumarstvo i lovstvo teži da ostvari ogleda se u broju izvršenih redovnih, kontrolnih i pregleda po inicijativi u skladu sa primjenom zakonskih propisa koje ova inspekcija kontroliše a čiji su efekti merljivi kroz izvještaj o radu: mjesečne, kvartalne i godišnje.

Postizanje postavljenih ciljeva podrazumijeva prvenstveno obezbeđivanje odgovarajuće kadrovske i materijalno tehničke opremljenosti u cilju sprovođenja planiranih mjera i aktivnosti kao i preventivno djelovanje u cilju sprečavanja nastanka štetnih posledica po zakon i drugim propisom zaštićena dobra.

IV Informacije o vrsti i oblicima inspekcijskog nadzora

Inspekcijski nadzor u 2025. godini vršiće se kod državnog organa (Uprava za gazdovanje šumama i lovištima), kod pravnih lica koja koriste šumu (korisnici), kod pravnih lica koja se bave primarnom preradom drveta (pilane), kod preduzetnika koji se bave izvođenjem radova u šumi i transportom šumskih sortimenata, kod vlasnika šuma, u nacionalnim parkovima, kod korisnika lovišta, kao i kod drugih subjekata koji se bave šumarstvom i lovstvom. Broj kontrola u planu rada inspekcije za šumarstvo i lovstvo zavisi od više faktora i to:

- zakonski ovir i obaveze inspekcije;
- procjena rizika i prioritetne oblasti;
- raspoloživi resursi.

Prema vrsti nadzora redovan i preventivan inspekcijski nadzor vršiće se prema dinamici i planu inspekcijskog nadzora.

Kontrolni inspekcijski nadzor vrši se radi utvrđivanja izvršenja mjera koje su predložene ili naložene subjektu nadzora u okviru redovnog ili inspekcijskog nadzora po inicijativi onako kako je propisano Zakonom.

Inspekcijski nadzor po inicijativi veoma je teško planirati.

V Dinamika sprovođenja nadzora

Predmet nadzora	Aktivnosti	Rok realizacije aktivnosti	Subjekti saradnje
<p>Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti šumarstvo i zaštita bilja</p>	<p>Kontrola i uskladjenost Programa gazdovanja šumama (donošenje, saglasnost, usklađenost, rokovi, ciljevi, realizacija itd.); Izvodačkih projekata (donošenje, sadržaj, usklađenost, način sprovođenja);</p> <p>Izvršenja planiranih mjera i obaveza iz planova, programa i propisa o gazdovanju šumama za prethodnu godinu;</p> <p>Kontrola Planova gazdovanja za privatne šume (izrada i donošenje sa imenima vlasnika, vrstom i količinom odobrene drvne mase za sječu);</p> <p>Kontrola Plana sanacije šuma (izrada, sadržaj, usklađenost)</p> <p>Kontrola ugovora sklopljenih po osnovu korišćenja šuma i po osnovu korišćenja nedrvnih proizvoda;</p> <p>Kontrola vođenja registra sjemenskih objekata;</p> <p>Kontrola liste sjemenskih objekata i izvještaj o pregledu sjemenskih objekata od ovlaštene institucije;</p> <p>Kontrola izvršenih radova na doznaci stabala za redovnu sječu u državnim šumama koja je planirana za narednu godinu;</p> <p>Kontrola obezbjeđivanja drvetom stanovništva u ruralnim</p>	<p>Jednom godišnje / po potrebi i češće</p>	<p>Uprava za gazdovanje šumama i lovištima</p> <p>Područne jedinice</p>

	<p>područjima;</p> <p>Kontrola poslovnih knjiga (prijemne, otpremne, doznačne, propratnice i otpremnice) blokova, naloga i registara i evidencija o izvršenim radovima za prethodnu godinu;</p> <p>Kontrola sprovođenja monitoringa šuma, izvještaja o monitoringu (usklađenost) sa predlogom mjera, rokovi dostave itd.,</p> <p>Kontrola vođenje registra za snadbjevače reproduktivnog materijala</p>		
<p>Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti šumarstva</p>	<p>Kontrola tehničkog prijema šumskih puteva;</p> <p>Kontrola tehničkog prijema svih radova u šumi na nivou odjeljenja;</p> <p>Kontrola tehničkog prijema radova na uzgoju šuma i pošumljavanje i dr.).</p>	<p>Polugodišnje ili po potrebi češće</p>	<p>Uprava za gazdovanje šumama i lovištima</p> <p>Područne jedinice</p>
<p>Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti šumarstva</p>	<p>Praćenje pojave biljnih bolesti i štetočina: prisustvo gubara i litijaša sa mjerama za njihovo suzbijanje;</p> <p>Nadzor nad primjenom mjera u suzbijanju štetnih insekata i dr. patogenih organizama.</p> <p>Kontrola zaštite šuma od požara</p> <p>Kontrola preduzetih mjera i radova na prevenciji i pojave i širenja šumskih požara - uspostavljanju stalnih dežurstava na terenu;</p> <p>Kontrola sprovođenja mjera za sprečavanje i pripremu za gašenje požara</p>	<p>Kvartalno ili po potrebi</p>	<p>Uprava za gazdovanje šumama i lovištima</p> <p>Područne jedinice</p>

	Kontrola izvedenih radova na pošumljavanju: goleti, sječišta, paljevina i površina na kojima je planirana obnova šuma;		
Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti šumarstva	Kontrola porijekla šumskih sortimenata	Mjesečno ili po potrebi češće	Pilane
Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti šumarstva	<p>Kontrola izvršenih planiranih mjera i obaveza iz planova, programa i propisa o gazdovanju šumama;</p> <p>Kontrola doznake stabala za sječu u privatnim i državnim šumama i lica koja obavljaju te poslove, da li se doznaka vrši propisno i u skladu sa planskom dokumentacijom;</p> <p>Kontrolu vršenja sječe i svih radova u šumama sa aspekta zakonitosti, usklađenosti sa planovima i stručno tehničkim standardima;</p> <p>Kontrola izdavanja rješenja za sječu u privatnim šumama.</p> <p>Kontrola bespravne sječe, čiste sječe i sječe velikog inteziteta, pustošenje i krčenje šuma, samovoljno zauzimanje šuma i šumskog zemljišta, uništavanje zasada, oznaka i graničnih znakova, odlaganja otpada u šumi i dr.</p> <p>Kontrola vođenja evidencije o količinama izrađenih i prodatih drvnih sortimenata;</p>	Kontinuirano	<p>Uprava za gazdovanje šumama i lovištima</p> <p>Područne jedinice</p> <p>Korosinci šuma i vlasnici porivatnih šuma</p> <p>Nacionalni parkovi</p>

Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti lovstvo	Kontrola godišnjeg Programa razvoja lovstva i Plana lovstva	April	Uprava za gazdovanje šumama i lovištima – lovišta posebne namjene Korisnici lovišta
	Kontrola poslovne dokumentacije Kontrola vođenja evidencija i dostavljanje izvještaja nadležnim institucijama Kontrola lovišta	Po potrebi	Uprava za gazdovanje šumama i lovištima – lovišta posebne namjene Lovačka društva Pravna i fizička lica

VI Organizovanje i praćenje nadzora

Nadzor se pokreće i vodi po službenoj dužnosti. Inicijative i prijave se prioritarno uzimaju u rad. Nalogom se organizuju kontrole, kada se to ocijeni neophodnim, radi postizanja većeg stepena efikasnosti kontrole. Izvršice se obrada akata, kojima se preduzimaju upravne mjere i radnje, analiza i obrada predmeta po žalbama, obrada i procesuiranje zahtjeva i prijava, podnošenje pravnih lješkova, sve u propisanim i instruktivnim rokovima, sa potpunim pozivom na odredbe propisa i temeljnim obrazloženjem razloga i drugim propisanim elementima.

VII Procjena rizika

Pocjena rizika kod inspekcije za šumarstvo i lovstvo je važan proces koji omogućava efikasno planiranje i usmjeravanje aktivnosti inspekcije prema oblastima i subjektima koji predstavljaju najveću prijetnju održivom upravljanju

prirodnim resursima. Cilj je identifikovati i minimizirati razlike povezane sa nelegalnim aktivnostima u šumarstvu i lovstvu. Kod procjene rizika neophodno je identifikovati zone u kojima su česte povrede zakona, kao i koja pravna, fizička i druga lica imaju historiju prekršaja.

- Analiza rizika

Kolika je šansa da dođe do prekršaja u određenim područjima, kod određenih subjekata ili u specifičnim vremenskim periodima. Utvrđivanje posledica prekršaja na ekosistem, šumski fond i divljač.

- Klasifikacija rizika

Rizici se klasifikuju prema pet nivoa prioriteta:

Kritičan rizik i visok rizik: područja ili subjekti s visokim potencijalom za nelegalne aktivnosti u šumarstvu i lovstvu i velikim ekološkim posledicama.

Srednji i nizak rizik: aktivnosti koje zahtijevaju praćenje, ali nisu hitne.

Neznatan rizik: aktivnosti sa malim s malim potencijalom za kršenje zakona.

Inspekcijski nadzor treba fokusirati na oblasti i aktivnosti koje nose visok rizik u kritičnom preiodu (npr. u periodu kad se vrši izvođenje radova u šumi ili tokom lovostaja).

VIII Izvještavanje o radu

Inspektori su u obavezi da vode propisanu evidenciju i podnose izvještaje o radu, sa podacima iz nadzora po određenim parametrima, o karakterističnim pojavama i problemima u nadzoru, o stanju u oblastima nadzora, o podacima iz pokrenutih postupaka pred nadležnim organima i daju predloge i sugestije u odnosu na nadzor koji obavljaju.

Izvještavanje se vrši mjesečno i na godišnjem nivou, kao i za kraće vremenske periode, po nalogima i inicijativama, po posebnim segmentima, kada je to potrebno i po zahjevu pretpostvaljenog.

Na osnovu izvještaja i putem različitih metoda kontrole rada, prati se rad i ocjenjuju rezultati rada inspektora. Izveštaji se podnose na utvrđeni način, po dinamici i metodologiji utvrđenoj od strane nadležnog organa.

IX Potrebni uslovi i saradnja

Za nesmetano izvršavanje planiranih radnih zadataka, usavršavanje metoda rada i podizanje nivoa efikasnosti u radu, potrebno je obezbijedi odgovarajuću edukaciju inspektora, njihovo dalje tehničko opremanje neophodnim sredstvima za rad, kao i motivaciju zaposlenih putem adekvatne zarade, nagrađivanje po rezultatima rada, blagovremeno servisiranje potreba inspektora (službeni put i dr.).

U cilju što efikasnijeg rada neophodna je saradnja sa drugim inspekcijama i institucijama i po potrebi zajednički nadzor kao što su Ekološka inspekcija, tržišna inspekcija, inspekcija rada i Ministarstvo unutrašnjih poslova – Policija. Takođe, ostvarivaće se saradnja i sa ostalim organima državne i lokalne uprave, organima pravosuđa, stručnim institucijama infrastrukture kvaliteta i tijelima za ocjenu usaglašenosti i kontrolu kvaliteta, agencijama, nevladinim organizacijama, kao i saradnja sa međunarodnim organizacijama.

X Odgovornost za realizaciju Programa

Za realizaciju programa rada, odgovoran je glavni inspektor i inspektori, svako u dijelu svojih zaduženja.

Napomena: Novim Zakonom o šumama „Sl.list CG“ br.77/2024. od 05.08.2024. godine, koji se počeo primjenjivati od 01. januara 2025. godine, planirano je osnivanje privrednog društva za gazdovanje šumama. S obzirom da još uvijek nije došlo do osnivanja pomenutog privrednog društva, inspekcija za šumarstvo i lovstvo će vršiti inspekcijski nadzor u gore pomenutom privrednom društvu kada se za to steknu uslovi.

Glavni inspektor za šumarstvo i lovstvo
mr Dragan Otašević